

Müzik Kültürümüzün Kayıt Altına Alınmasında Dergiler “Milli Folklor Dergisi”

Çağhan ADAR
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı
cadar@aku.edu.tr
ORCID ID: 0000-0002-6096-9054

Safiye YAĞCI
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı
gundoner@aku.edu.tr
ORCID ID: 0000-0003-3830-0802

Menduh Erman SAYDAM
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı
m.erman.saydam@outlook.com
ORCID ID: 0000-0002-2365-3325

Derleme	DOI: 10.31592/aeusbed.1447889
Geliş Tarihi: 06.03.2024	Kabul Tarihi: 20.01.2025

Atıf Bilgisi

Adar, Ç., Yağcı, S. ve Saydam, M. E. (2025). Müzik kültürümüzün kayıt altına alınmasında dergiler “Milli Folklor Dergisi”. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 129-148.

ÖZ

Müzik kültürü toplumların müzikal geçmişleri ve gelenekleri ile oluşturulmuş melodik, ritmik, güfte (söz) ve bunun gibi pek çok kültürel etkenin birikimi ile oluşmuş bir kültür alanıdır. Türk müzik kültürü, Türklerin var olduğu günden başlayarak günümüze kadar varlığını sürdürmektedir. İslam öncesi dönemde Hun, Uygur ve Göktürk Devletleri ile başlayan bu kültür Osmanlı İmparatorluğu döneminde en verimli dönemlerini yaşamış ve müziğimizin en verimli dönemi olmuştur. Osmanlı dönemi ve Cumhuriyet döneminde müzik ve kültürel alanda yapılan çalışmalar kayıt altına alınmış, Osmanlı'nın son dönemleri ve Cumhuriyet ile birlikte birçok yazılı kaynak çıkmaya başlamış, süreli yayınlar basılmaya başlanmıştır. Osmanlı döneminde yayını başlayan *Âlem-i Musiki Dergisi* ve *Gıdayı Ruh* gibi dergiler karşımıza çıkmaktadır. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte kültür sanat alanında yayınlar yapılmaya devam etmiş, *Dâr'ül-elhan Mecmuası* ve *Mûsiki Mecmuası*'da bu süreçte yayınlarına başlamışlardır. Süreli yayınlar incelenirken günümüze gelindiğinde ise 1989 yılından itibaren yayın hayatına başlayan *Milli Folklor Dergisi* bu alanda yayın yapmaya devam etmektedir. Kültür ve sanat alanında yayınlar içeren dergi, kültürel mirasımızın yazıya aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çalışmada incelenen 143 sayıdan elde edilen bulgulara göre dergilerden 74'ünde müzik başlığı altında farklı türlerde yazılar yazıldığı tespit edilmiştir. Bu dergilerde tespit edilen 109 makale incelendiğinde farklı bölgelere ait müzik türleri, bu bölgelerde yaşanan olaylar üzerine yazılmış türküler, ninni, düğün türkülleri ve ilahiler yer almıştır. Nevruz'un konu alındığı birçok yazı incelendiğinde içlerinde Nevruz ve müzik ile ilgili yazılar olduğu görülmektedir. Ayrıca yazılarda müzik ve müzik eğitimi, Yurttan Sesler korosu, düğünler ve düğün türkülleri, *Dâr'ül-Elhân* hakkında yazılar olduğu tespit edilmiştir. Birçok yazıda ise Türk müzik kültürüne hizmet etmiş önemli bestekârların hayatı, sanatsal yaşamı ve besteleri konu alınmıştır. Bu çalışmanın, kültürel alanda yayın yapan dergiler ile ilgili çalışma yapacak olan araştırmacıların, müzik alanında *Milli Folklor dergisinde* yayınlanan yazılara ve içeriklerine kolayca ulaşabilmesi ve bu verileri kullanabilmesi açısından araştırmacılara büyük kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, dergi, süreli yayın, kültür, sanat.

Journals In Recording Our Music Culture “Milli Folklor Magazine”

ABSTRACT

Music culture is a cultural field formed by the accumulation of many cultural factors such as melodic, rhythmic, lyrics and so on, formed by the musical backgrounds and traditions of societies. Turkish music culture starts from the day the Turks existed and continues to exist today. This culture, which started with the Hun Empire, Uyghur and Göktürk States in the pre-Islamic period, lived its most productive periods during the Ottoman Empire and became the most productive period of our music. Studies in the field of music and culture during the Ottoman period and the Republic were recorded, many written sources began to appear in the last periods of the Ottoman Empire and the Republic, and periodicals began to be published. During the Ottoman period, magazines such as *Âlem-i Musiki Magazine* and *Gıdayı Ruh* began to be published. With the proclamation of the Republic, publications in the field of culture and arts continued, and *Dârüelhan Magazine* and *Music Magazine* started their publications in this process. While periodicals are being examined, when we come to

the present day, the National Folklore Magazine, which started its publication life in 1989, continues to publish in this field. The magazine, which includes publications in the field of culture and art, plays an important role in transferring our cultural heritage to writing. According to the findings obtained from the 143 issues examined in the study, it was determined that 74 of the journals wrote different types of articles under the title of music. When the 109 articles identified in these magazines are examined, there are music genres belonging to different regions, folk songs written about the events in these regions, lullabies, wedding ballads and hymns. In the studies, it has been determined that there are articles about Nevruz and music, music education, Yurttan Sesler choir, Turkish instruments, weddings and wedding ballads, Dâr'ül-Elhân. In many articles, the life, artistic life and compositions of important composers who have served the Turkish music culture are discussed. It is thought that this study will provide great convenience to researchers in terms of being able to easily access the articles and contents published in the National Folklore journal in the field of music and to use this data.

Keywords: Music, magazines, periodical publication, culture, art.

Giriş

Kültür genel anlamıyla, bir toplumun kendisinden sonra gelecek olan nesillere aktarmak için biriktirdiği maddi ve manevi sözlü veya yazılı ürünlerden oluşabilmektedir. Bunlar içerisinde gelenek, görenek, örf adetler olduğu gibi yapılmış olan yapıtlar, yazılar, resimler ve birçok eserde yer alabilir. TDK kültürü şu şekilde açıklamaktadır; “İnsanın doğal ve sosyal çevresi üzerindeki egemenlik derecesini gösteren, tarihi ve toplumsal gelişim sürecinde yaratılan maddi ve manevi değerlerin tümü ve bunları yaratıp gelecek nesillere aktarmaya yarayan tüm araçlardır” (Türk Dil Kurumu, 2024). Çeçen ise; “Kültür, toplumlarda duygularımız, düşüncelerimiz ve yargı birliğimizi sağlayabilen toplumsal değerlerimizin geneli olarak kabul edilmektedir. Bir toplumun geleneklerini, göreneklerini, sanatsal değerlerini ve diğer sanatsal değerlerini kapsar; kısaca bilgidir.” şeklinde ifade etmektedir (1996, ss. 11-12).

Türkler kültürel anlamda geçmiş milattan önceye dayanan ve binlerce yıllık bir birikime sahip olan önemli bir millettir. Türk kültürü her alanıyla kökleri Orta Asya'ya kadar dayanan büyük bir zenginliğe sahiptir. Tarihte Hun İmparatorluğu ile başlayan Türk varlığı, sonrasında Göktürkler ve Uygurlar ile devam etmiştir. Orta Asya'dan başlayıp Anadolu'ya kadar devam eden bu süreçte ele geçirilen bölgeler ve buraların yerel kültürlerinden elde edilen birikimler ile bugün var olan Türk kültürünün temelleri atılmış oldu. Bu kültürel zenginlik ile “Anadolu’da toplanan Türk milleti diğer milletlerde olduğu gibi kültürünü kaybetmemiş tam tersine bu kültürler ile bütünleşerek daha zengin bir kültüre sahip olmuştur” (Candan, 2007, s. 4). Başlangıcından günümüze kadar biriken bu kültür günden güne zenginleşmiş ve bugün ki kültürel mirasımızı oluşturmuştur. Her alanda oldu gibi müzik alanında da kültürel birikimler ve değişimler oluşmuş ve günümüz Türk müzik kültürünün temelleri bu şekilde atılmıştır.

Türk Müzik Kültürü

Türk toplumu yüzyıllardır kendine özgü kültürel değerleri biriktirmiş, genişleyen topraklarında yer alan kültürleri yok etmeyip kendi kültürleri ile birleştirerek geliştiren özel bir toplum olarak bilinmektedir. Türk toplumunun kültürü çok eskilere dayanmakta ve Altay’lar ile başladığı söylenmektedir. Geçmiş milattan önce 2000 yıllara dayanan Orta Asya Türk Müzik Kültürünün oluşumu bu dönemlerde başlamıştır. Hun-Türk müzik kültürü M.Ö. 5. yüzyılda etkin bir rol oynamıştır. M.S. 6. yüzyıldan itibaren Gök-Türk müzik kültürü, yani Türk müzik kültürü olarak anılmaktadır (Uçan, 2005, s. 14).

Türk (Anadolu) müzik kültürünü incelediğimizde Orta Asya, İslam, Anadolu kadim uygarlıkları, Ortadoğu, Balkanlar, Orta Avrupa, Akdeniz, Batı ve Doğu müziğinin karşılıklı etkileşiminin yansımalarını görebilir ve duyabiliriz. Bu kültürlerin kaynaşması Türk müziğine sadece milli karakter değil aynı zamanda zenginlik ve evrensellik de kazandırmaktadır (Budak, 2000, s. 230). Türk müziği tarihini incelediğimizde Türk toplumunun kültürel birikimi ve kültürel hayatı ile doğrudan ilgili olduğunu görebiliriz. 10. yüzyılda Farabi ve Barasagon, Farab, Kaşgar, Gazne, Belkh, Herat, Urumiye, Melaga, Bağdat, Konya, Bursa, Edirne 17. yüzyıla kadar İstanbul ve İtri gibi şehirler kültür merkezleri olmuş ve kültürlerini bir sonraki şehre aktarmışlardır. Bu nedenle burada zengin bir kültürün yaşaması tesadüf değildir. Doğudan batıya bakıldığında bu şehirlerin kültürel ve sanatsal birikimleri

genellikle birer kültür merkezi haline gelmekte, musiki ve sanata gönül veren sanatçılar sarayın etrafında toplanmaktadır. Müzik bilimi ve sanatın çeşitli dallarındaki uygulamaları, eserlerine büyük nimetler vermiş ve bunun için birbirleriyle yarışmış sanat ustaları tarafından geliştirilmiştir. (Tanrıkorur, 2011, s. 34). Türk müzik kültürü en önemli gelişmelerini ve en zengin dönemini Osmanlı devleti döneminde yaşamıştır. Türk Devleti'nin Osmanlı Devleti'ne kadar edindiği kültürel birikim sayesinde, Türk müzik kültürü 15. yüzyılda kendi kişiliğini geliştirmiştir. Bu dönemde padişahın himayesinde ilim ve sanat hayatı çok önemli bir dönemden geçmiş, dünyanın birçok yerinden önemli sanatçılar Osmanlı topraklarına gelerek Edirne, Bursa ve özellikle İstanbul gibi merkezlerde toplanmışlardır (Levendoglu, 2005, s. 256).

Osmanlı devleti ile başlayan müzik kültüründeki hızlı gelişmeler, kendi içerisinde farklı dönemlerin oluşmasına neden olmuş ve farklı tarihçiler tarafından değişik isimlerde adlandırılmışlardır. En genel tanımlarıyla klasik öncesi, klasik, neo klasik ve romantik dönem olarak adlandırılan bu dönemlerde müzikal gelişim bazen çok hızlı ilerlemiş bazen ise durağan bir dönem yaşamıştır. Klasik öncesi dönemin Abdülkadir Merâî ile başlayıp İtri ile tamamlandığı, klasik dönem ise İtri ile başlayıp Hammamizade İsmail Dede Efendi ile sonlandığı, neo klasik dönemin Hammamizade İsmail Dede Efendi ile başlayıp, Hacı Arif Bey'e kadar devam ettiği ve romantik dönemin Hacı Arif ile başladığı musikişinaslar arasında kabul gören bir dönem anlayışı olmuştur.

1987'de Öztuna, "Kenzü'l Elhan, Azerbaycanlı müzisyen, besteci, çalgıcı ve müzikolog Abdülkadir Meragi tarafından ebced notalarla yazılmış olup, günümüze ulaşmamış onlarca Türk Sanat Müziği eseri içermektedir. II. Murad ekolü örnekleri hakkında bilgi eksikliği." Preklasik dönem olarak belirtilen dönemde II. Murad'ın onlarca mürekkepli makam yaratması, makam çeşitliliğinin tesadüfen oluşmadığını gösteriyor (Öztuna, 1987, s. 76). Bu dönemde özellikle Sultan III. Selim'in müziğe olan ilgisi bu müziğin gelişiminde büyük öneme sahip olmuştur. III. Selim müzikal birikimi sayesinde kendi ekolünü oluşturmuş ve bu müzik kültüründe önemli bir yer edinmiştir. Bu dönemde farklı makamsal çeşniler ve besteleme teknikleri açısından yenilikler aranmıştır. Padişah III. Selim, müzik ilminin yok olmaya başladığını fark etti ve notalara ihtiyacı olduğu aklına geldi. Padişahın emriyle Şeyh Abdülbaki ve Nasır Dede ebced notasını uyarlayarak onlarca eser kaydettirler. Aynı zamanda Hamparsum (1768-1839) dikkat çeken ve dönemin bestecileri ve icracıları tarafından yaygın olarak kullanılan bir notasyon sistemi geliştirmiştir. 3. Selim'in "Nizâm-ı Cedid" (Yeni Düzen) adını verdiği imparatorluğu tüm yönleriyle yeniden inşa etmeye çalışıldı. Bu durum Türk sanat müziğini de derinden etkilemiştir. Bunun yanı sıra "Vak'a-ı Hayriye" adı verilen reform hareketi Türk müziğine de yansımıştır. Bu, Osmanlı toplumunun nihayet Batı hegemonyasının zirvesi olan Batı medeniyetini kabul etmeye başladığı dönemdi (Öztuna, 1987, ss. 82-89; Akt. Ay, 2018, ss. 9-10). Bu dönemde, ideolojik ve politik dünyaya yayılan canlılık, sanat, heykel, resim ve edebiyat dallarını da etkiledi. Bu dönemde, orta sınıfta gelişmeye başlayan ve bu yeni kitleye yeni izleyiciler göstermeye istekli yeni bir izleyici ve yeni bir izleyici vardı. Klasik dönemin aksine, coşku insanların dikkatini çekti ve melodi yapısı istikrarsız hale geliyor, renk eğilimindedir ve sürekli değişir. Uyumlu form küçülmeye başladı (Körücü, 1998, s. 62).

Atatürk tarafından kurulan Cumhuriyet ile başlayan batılılaşma süreci, müzik eğitimi alanında kendisini hızla gösterilmeye başladı. Cumhuriyet dönemi, Türkiye'de eğitim ve kültür alanında köklü değişimlerin yaşandığı bir dönem olmuştur. Müzik eğitimi de bu değişimlerden nasibini almış ve özellikle 1924 yılında Ankara'da açılan Musiki Muallim Mektebi, bu alandaki gelişimin simgelerinden biri olmuştur. Musiki Muallim Mektebi, modern müzik eğitiminin temellerini atmayı amaçlamış ve müzik öğretmenleri yetiştirerek ülkenin kültürel alanda kalkınmasına katkı sağlamayı hedeflemiştir. Musiki Muallim Mektebi, "Millî Musikiyi işlemek, yükseltmek, yaymak, sahne sanatlarının her kolunda gerekli elemanları yetiştirmek, Musiki öğretmeni yetiştirmek" yolunda çalışmalar yapmıştır. Okulun 1925 tarihli yönetmeliğinde amacı "bütün ortaokul ve liselere öğretmen okullarına Musiki öğretmeni yetiştirmek" şeklinde belirtilmiştir. 1934 yılında çıkarılan Milli Musiki ve Temsil Akademisi teşkilat kanunu ile "Millî Musiki ve Temsil Akademisi" kurulması ve Musiki Muallim Mektebinin, akademinin üç ana kuruluşundan biri olması düşünülmüştür. 1937 yılında açılan Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesi, Türkiye'de müzik eğitimi alanında önemli bir gelişme daha yaşandığını göstermektedir. Bu dönemde, Musiki Muallim Mektebi'nden eğitim alacak öğrencilerin, Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesi'ne yönlendirilmesiyle, Musiki Muallim Mektebi'nin adeta Gazi Orta Muallim Mektebi'nin bir

şubesi hâline gelmesi, eğitim sistemindeki modernleşme sürecinin bir parçasıydı. Bu gelişme, müzik öğretmenliği eğitiminin kurumsal bir çerçeveye oturtulmasına katkı sağlamış ve aynı zamanda müzik eğitiminin yaygınlaştırılması açısından önemli bir adım olmuştur. usiki Muallim Mektebi, öğretmen yetiştirmeye yönelik bir kurum olarak kurulmuş olsa da, aynı zamanda orkestra üyeleri de yetiştirmiştir. Bu durum, okulun müzik eğitimi ve kültürel gelişime katkı sağlama amacının ne denli kapsamlı olduğunu göstermektedir. Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesi, yükseköğretim düzeyinde üç yıl eğitim veren bir okuldu. Daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünü alan kurum, Türkiye’de müzik eğitimi alanında önemli bir dönüm noktası olmuş bir eğitim kurumudur. Bu okulda öğrenciler, geniş bir müzik eğitimi programı çerçevesinde yetiştirilmiş ve bu program, sadece müzikle ilgili derslerle sınırlı kalmayıp, genel kültür, sanat dersleri ve eğitim derslerini de içermiştir. Müzik bölümü mezunları, ortaokul, lise ve dengi okullarda müzik öğretmeni olarak görevlendirilmiştir. Ulusal müziği geliştirme, yayma ve sahne sanatlarının farklı türlerine yönelik eleman yetiştirme amacıyla, 1936 yılında Musiki Muallim Mektebine bağlı olarak Ankara Devlet Konservatuvarı kurulmuş ve Türkiye’de sanatçı yetiştirmede en güçlü kurumlardan biri haline gelmiştir. Ankara Devlet Konservatuvarı, Türkiye’de müzik ve sahne sanatları alanındaki modern eğitim sisteminin önemli bir parçası olarak, 1936 yılında Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı bir kurum olarak eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Kuruluşunun temel amacı, müzik ve sahne sanatları alanında Batılı anlayışla eğitim ve öğretim yapmaktır. Bu hedef, Türkiye’nin Cumhuriyet sonrası modernleşme sürecinin bir parçası olarak, Batı kültürünü ve eğitim sistemini benimseyen bir müzik eğitimi amaçlamıştır. Cumhuriyet dönemi ve özellikle 1920’lerin sonlarından itibaren yapılan kültürel ve eğitimsel reformların temel amacı, Türkiye’yi çağdaşlaşma yolunda ileri ülkelerle aynı düzeye getirmektir. Bu hedef, Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde gerçekleştirilen pek çok reformla somutlaşmış ve toplumsal yapıyı modernize etmeye yönelik adımlar atılmıştır. Bu süreç, yalnızca siyasi ve ekonomik alanda değil, kültürel ve eğitim alanlarında da köklü değişikliklere yol açmıştır (Şahin ve Duman, 2008, ss. 264-268).

1975 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’nın kurulması ise bu dönüşümün akademik alandaki en önemli adımlarından biri olmuştur. Konservatuvar, Türk müziği alanında eğitim veren ilk kurumlardan biri olarak, bu müzik türünün daha derinlemesine ve akademik bir şekilde öğrenilmesini sağlamıştır. Konservatuvarın açılması, aynı zamanda Türk müziğinin gelecek nesillere aktarılmasında ve daha akademik bir çerçevede öğretilmesinde önemli bir rol oynamıştır. İstanbul Teknik Üniversitesi’nin ardından, Türkiye genelinde diğer üniversiteler de benzer konservatuvarlar açarak Türk müziği eğitiminin yayılmasına ve gelişmesine katkı sağlamıştır. Bu süreç, Türk müziğinin hem geleneksel hem de modern formlarının akademik olarak araştırılması, öğretilmesi ve ilerletilmesi adına büyük bir adım olmuştur. Bugün, Türkiye’de Türk müziği eğitimi veren 20’ye yakın konservatuvar, bu alandaki gelişmelerin ve kültürel mirasın korunması adına önemli bir işlev görmektedir.

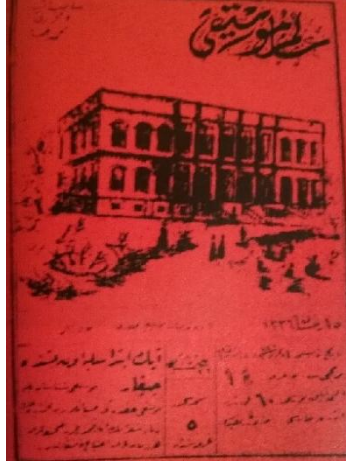
Türk Müzik Kültürünün Kayıt Altına Alınmasında Müzik Dergileri

Akademik anlamda artan eğitimci sayısı ile alanın araştırılması ve kayıt altına alınması için akademik çalışmalarda başlamış oldu. Bu anlamda birçok kitap, makale ve bildiri yazılarak kayıt altına alındı. Bu yazıların kayıt altına alınmasında ve gelecek kuşaklara aktarılmasında hakemli dergiler önemli rol oynamaktadır. Ülkemizde de müzik alanında yayın yapan birçok dergi mevcuttur. Harf İnkılabı’nın 1928 yılında gerçekleşmesinden önce yalnızca 11 tane müzik ile ilgili dergi yayınlanmıştır. Bu dergiler, Dârü’l-Elhân Mecmûası, Âlem-i Mûsikî, Hâdika-i Mûsikî, Risâle-i Mûsikîye, Tiyatro ve Mûsikî, Hânende, Dilhayât Nota Mecmûası, Nûhbe-i Elhân Mecmûası, Yeni Şarkı Mecmûası, Sâz ve Söz, Musavver Hâle (Karakışla, 2002, ss. 43-45; Akt. Öztürk, 2020, s. 380).

Âlem-i Musiki Dergisi;

Âlem-i Musiki dergisi Mehmet Baha Pars tarafından yayınlanmıştır. Pars, küçük yaşta tekkeye intisap ederek dini musiki ile musiki hayatına başlamıştır. Bursa Mülkiye İdadisi ve Fransız mektebini bitirdikten sonra öğretmenlik yapmıştır. Musikide klasik eserlerden başka marşlar ile “Börekçi Musa ” ve “Gülsüm hanımın Cinleri” isimli iki operet bestelemiştir. Batı musikisinde vukufu olan Pars 76 yaşında bursa’da vefat etmiştir. Pars derginin birinci sayısı ile 1 Ekim 1919’da yayın hayatına

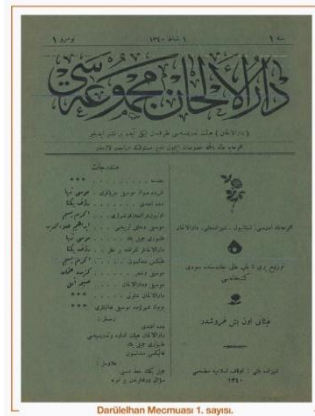
başlamıştır. 15 günlük periyotlarla yayınlanan bu dergi 18 sayı yayınladıktan sonra yayın hayatı sona ermiştir. Dergi 25x17 boyutlarında ve 8 sayfa olarak yayınlanmıştır (Üngör, 1965, s. 294).

Fotoğraf 1. Âlem-i Musiki Dergisi Kapağı (Bursa Kültür, http://www.bursadakultur.org/pars_ailesi.htm adresinden 05.02.2024 tarihinde erişilmiştir.)

Dârüelhan Mecmuası;

1 Şubat 1924 senesinde Dârüelhan tarafından yayınlanmasına başlanmıştır. “Dârü’l-elhân Hey’et-i Tedrîsiyesi tarafından iki ayda bir neşredilir” ibaresi ile yayınlanan mecmua, birinci sayısından sonra değişik zamanlarda 7 sayı yayınlamıştır (<https://osmanlimuzigi.istanbul.edu.tr/tr/content/yayinlar/darulelhan-mecmuasi>, E.t. 14.06.2022). Yedinci sayıdan sonra uzun bir ara veren dergi 2017 yılında bahar dönemi ile sekizinci sayısı ile tekrar yayın hayatına başlamıştır. Dergi günümüzde yayınlanmaya devam etmektedir. 2022 yılı bahar döneminde onüçüncü sayısını yayınlamıştır. Dârüelhan’da uygulanan müzik eğitimi ve Dârüelhan Mecmuası’nda yayınlanan çalışmalar bizlere o dönemin müzik eğitiminin nasıl olduğuna dair bilgiler vermektedir. Dârüelhandaki müzik uzmanlarının müzik eğitimi ve müziğe ilişkin görüşleri bugün hala önemlidir (Kolukırkı, 2014, s. 490).

Fotoğraf 2. Darüelhan Mecmuası Kapağı (Z Dergisi, <https://www.zdergisi.istanbul/makale/darulelhan-mecmuasi-391/#images-2> adresinden 05.02.2024 tarihinde erişilmiştir.)

Mûsiki Mecmuası;

Hüseyin Sadeddin Arel’in önerisi ile Mart 1948 tarihinde yayın hayatına başlayan dergi, 95 ve 176. sayılarında Yeni Mûsiki Mecmuası, 224-246. Sayıları arasında İleri Mûsiki Mecmuası ismi ile yayınlanmıştır. Dergi yayınlarını uzunca bir zaman (sy.1-400) aylık olarak çıkarmıştır, 401-472. Sayılar bu süreçte 3 aylık periyotlarda yayınlanmıştır, 472. Sayıdan sonra ise 3 yıl yayınlanmamış daha sonra 2005 yılında Mart ayında 473. nolu sayısı ile yeniden yayın hayatına başlamıştır. 13’üncü sayısından

192'nci sayısına kadar olan yayınlar İleri Türk Müsikisi Konservatuvarı'nın yayını olarak yayınlanmıştır (<https://islamansiklopedisi.org.tr/musiki-mecmuasi> E.t. 14.06.2022).

“Bu alanda yazılmış diğer dergilere baktığımızda, Sâz ve Söz, Hâdika-i Mûsikî, Dilhayât Nota Mecmûası, Hânende, Musavver Hâle, Risâle-i Mûsikîye, Nûhbe-i Elhân Mecmûası, Yeni Şarkı Mecmûası, Tiyatro ve Mûsikî karşımıza çıkmaktadır” (Karakışla, 2002, ss.43-45; Akt. Öztürk, 2020, s. 380).

Fotoğraf 3. Tayışlı, A. İ. (1948). *Mûsiki Mecmuası* dergisi ilk sayı kapağı

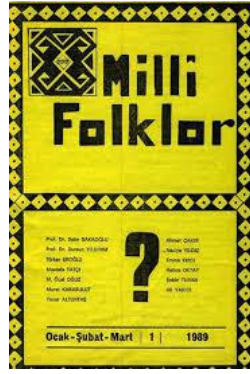
Sadece müzik üzerine yayın yapan dergiler dışında içerisinde müzik ile ilgili yazıları barındıran ve kültürel mirasımızı aktarılmasında büyük önem taşıyan derilerde mevcuttur. Günümüzde bu dergiler arasında birçok üniversite bünyesinde bulunan veya özel kuruluşlar tarafından desteklenen dergilerde mevcuttur. Bu dergilerden bazıları şunlardır;

Anadolu Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Dergisi
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi
Dokuz Eylül Üniversitesi, Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi
Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi
Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi
İslam Tarihi ve Sanatları Dergisi
Art-Sanat Dergisi
Artuklu Sanat ve Beşerî Bilimler Dergisi vb. dergiler bulunmaktadır
Musicologist vb.

Milli Folklor Dergisi

Millî Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi 1989 yılında yayın hayatına başlamıştır. Halk Bilimi, Etnoloji, Antropoloji ve kültür araştırmaları alanındaki çalışmalara yer veren Millî Folklor Dergisi 1998 yılından itibaren kimi ulusal/uluslararası indeksler ve veritabanları tarafından taranmaktadır. AHCI, CSA, EBSCO, GJS, IBSS, MLA, SCOPUS, SJR, TA, UPD ve TÜBİTAK/ULABİM/TR DİZİN tarafından kaydedilen Millî Folklor Dergisi, araştırma, derleme, inceleme, çeviri, söyleşi ve tanıtma içerikli bilimsel metni hem basılı hem de elektronik ortamda okuru ile paylaşmaktadır.

Dergi yılda 4 kez yayınlanmaktadır. Türk kültürü, halk bilimi, etnoloji, antropoloji ve SOKÜM çalışmalarına kuramsal ve yöntemsel açıdan katkı sağlayacak araştırmaya dayalı özgün makaleler, alanın gelişimine katkı sağlayacak tanıtım ve eleştiri yazıları, çeviri yazılar, alandan veya yazılı kaynaklardan yapılan derlemeler derginin kapsamını oluşturmaktadır (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/millifolklor>, 2024).

Fotoğraf 4. Milli Folklor Dergisi Kapağı (Milli Folklor, <https://www.millifolklor.com/YayinArsivi> adresinden 07.02.2024 tarihinde erişilmiştir.)

Araştırmanın Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; “Müzik kültürümüzün kayıt altına alınmasında süreli yayınların katkısı nelerdir?”

Yöntem

Çalışmada, müzik kültürümüzün kayıt altına alınmasında önemli bir yere sahip olan kültürel içerikli dergiler yer almaktadır. Bu dergiler içerisinde de özellikle müzik alanında yayın yapan dergiler bizim çalışmamızın kapsamını oluşturmaktadır. Çalışmada, bu dergilerden en uzun süre yayın yapan ve günümüzde halen yayın hayatına devam eden Milli Folklor dergisi incelenmiştir. Bu inceleme ile kültür alanında yayın yapan bu dergilerdeki müzik alanında yapılan çalışmalar incelenerek hangi müzik alanlarında çalışmaların yapıldığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada veri elde etmek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Derginin yayınlanmış 143 sayısı incelenerek gerekli verilere ulaşılmıştır.

Araştırma Modeli

Bu çalışma, bir tarama modeline dayalı olarak betimsel bir araştırma yapıldığını belirtmektedir. Tarama modelinde, araştırmacı konu hakkında var olan durumu belirlemeye yönelik veri toplar ve analiz eder. Betimsel araştırmalar ise genellikle mevcut durumu, olguyu veya olayı olduğu gibi tanımlamayı amaçlar.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Cumhuriyet öncesi ve sonrası ülkemizde yayınlanan sanat ile ilgili yazılmış dergiler oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini bu dergilerden ulaşılabilen Dârü'l-Elhân Mecmûası, Âlem-i Mûsikî, Hâdika-i Mûsikî, Risâle-i Mûsikîye, Tiyatro ve Mûsikî, Hânende, Dilhayât Nota Mecmûası, Nûhbe-i Elhân Mecmûası, Yeni Şarkı Mecmûası, Sâz ve Söz, Musavver Hâle ve günümüzde yayın yapan Anadolu Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Dergisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi, Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Dergisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Dergisi, Art-Sanat Dergisi, Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi, Musicologist vb. dergiler kapsamaktadır. Araştırmanın örneklemi ise bu dergilerden en uzun süre yayın yapan dergilerden birisi olan ve günümüzde halen yayınlarına devam eden 1989 yılında yayın hayatına başlamış ve 144'üncü sayısını yayınlayan Milli Folklor Dergisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin elde edilmesinde tarama yöntemi kullanılarak derginin 143 sayısı incelenmiştir.

Araştırma Etiği

Çalışma yöntemi itibariyle herhangi bir etik kurul izni gerektirmemektedir.

Bulgular

Araştırmada incelenen 143 dergi içerisinde tespit edilen 109 makale sonucunda elde edilen veriler aşağıdaki gibidir. Veriler dergi numarası ve yazarlara göre sınıflandırılmıştır. Birinci sayıda müzik ile ilgili bir yayın olmadığı için incelemeye ikinci sayıdan başlanmıştır. Sayılara göre içerik analizleri şu şekildedir;

Sayı 2 / Haziran 1989 -“TRT ve Türkistan Müziği”/A. Şekur Turan: TRT’nin bir görevinin de Atatürk milliyetçiliği doğrultusunda millî kültürümüze hizmet etmek, kültürümüzün mahsullerini araştırmak olduğu ve Kültür anlayışımız olan Türkistan müziği ile de ilgilenip, araştırıp çalmasının da görevleri arasında olduğu belirtilmektedir.

Harput Müziğinin Türk Müziği İçindeki Yeri / Türker Eroğlu: Çalışmada, Harput tarihinden, burada bulunan zengin müzik kültüründen bahsedilmiştir. Bu müzik çeşnisinin, komşu vilayetlerde icrâ edilen Türk müziğine de gerek kullanılan sazlar, gerekse melodik yapı bakımından pek benzemediğinden makalede yer almaktadır. Çalışma, Harput müziğinin klarnet, keman, ud, kanun, ahenk, çığırta, tanbur, kaval, dümbek vb. mahallî sazlarla icrasını yasaklamış ve bu müziği bağlamayla icrâya mahkûm etmiştir. Bu durum Harput nağmelerinin mahalli tavrının kaybolmasına sebep olduğundan bahsedilmiştir.

Sayı 3 / Eylül 1989 - TRT ve Türk Halk Müziği Derlemeleri / Türker Eroğlu: TRT’de bulunan halk müziği eserleri ile mahalli olarak icra edilen türküler arasında ki farklılıklara değinilmiştir.

“Türk Halk Çalgıları Sataer (Setar-Sitar)”/Murat Karabulut: Ülkemizde organoloji alanında çalışma yapmış kişiler tanıtılmıştır sonrasında Sataer’in geçmişi yüzyıllar öncesine dayanan bir çalgı olduğu belirtilmiştir.

“Türkülerimizde Turnalar”/Savaş Ekici: Turnaların yaşam süreçlerinden bahsedilmiştir bununla birlikte türkülerde diğer kuş türleri ile kullanımlarından bahsedilmiştir. Turna’nın kırık hava ve uzun havalarda kullanıldığı, bu türkülerde si bemol ve fa diyezinde sıklıkla kullanıldığı anlatılmıştır.

Sayı 4 / Aralık 1989 -“Gürcistan’da Yaşayan Azerî Âşıkları”/Metin Ergun: Gürcistan’da yaşayan Âşık Hüseyin Sar Açlı, Âşık Kamandar Efendiyev, Âşık Emrah Gülmammedov, Âşık Elihan Garayazi (Ömerov), Âşık Mehem Medsadahlı (Mememdov), Âşık Letlf Gencell (Ezi-zov)’dan ve beyitlerinden bahsedilmiştir.

“Türk Halk Çalgıları Kanayi (Kanaî)”/Murat Karabulut: Kanayi çalgısının Orta Asya kullanıldığı, yapımında kullanılan malzemeler ve fiziksel özellikleri anlatılmıştır.

Sayı 5 / Mart 1990 -“Türk Halk Çalgıları Kumul Gicek”/Murat Karabulut: Çalgının Türkistan sınırları içerisinde bulunan Kumul Vilayetine ait eski bir yaylı çalgı olduğundan bahsedilmektedir.

Sayı 6 / Haziran 1990 - Arabesk Müzik, Özgün Müzik, Çağdaş Halk Müziği Ve Türkiye’de Sanatın Ucuzluğu/Türker Eroğlu: Arabesk müzik tanımı, dönemin müzik yapısı, bununla birlikte özgün müzik terimi anlatılmıştır. Ayrıca Türk sanat müziği ve Türk halk müziği ayrıştırmalarına da değinilmiştir.

“Türk Halk Çalgıları Balaman (Balaban - Mey)"/Murat Karabulut: Çalgının Erzincan, Erzurum, Kars, Artvin bölgeleri ve Türkmenistan'da kullanıldığı anlatılmıştır. Çalgının fiziksel özellikleri ve yapılan malzemede çalışmada belirtilmiştir.

Giresun İli Halk Müziği Üzerine Bir Araştırma/Savaş Ekici: Giresun'da yapılan alan araştırması ile bölgesel olarak imece havası, yol havası, fındık havası, yürüme havası gibi türlerden bahsedilmiştir. Çalışmada bölgede yapılan, Sis Dağı, Kadırga, Kümbet ve Aksu şenlikleri konu alınmış, şenliklerde çalınan türküler ve havalar anlatılmıştır.

“Yozgat Çevresinde Söylenen Şükran Türküsü"/ Bayram Durbilmez: Bölgede söylenen şükran türküsü anlatılmıştır. Şükran isminin bölgede yaşayan bir güzele ait olduğu ve aşık olan gencin ona yakıştığı türkü olduğu anlatılmaktadır.

Sayı 7 / Eylül 1990 - “Alman Halk Türküsü Arşivi"/Ali Osman Öztürk: Yazıda Alman halk türküsü arşivinin kuruluş süreci, beşyüzbin eser topladığını ve araştırmacılardan bahsetmektedir.

“Türk Halk Çalgıları Dutar"/Murat Karabulut: Dutarın tarihi, çalım teknikleri, fiziksel özellikleri ve boyutları ve yapımında kullanılan malzemeler anlatılmıştır.

“Akseki Türküleri"/Cemâl Kurnaz: Bu türküler 1978 yılında Akseki'ye bağlı eski adı Gönyet olan Hocaköy'de yaşayan Köçek Addullah'tan derlenmiştir. Eserlerin sözleri yer almaktadır.

Sayı 8 / Aralık 1990 -“Akseki Türküleri"/Cemâl Kurnaz: Bu türküler 1978 yılında Davulcu Mehmet'ten derlenmiş ve çalışmada sözlerine yer verilmiştir.

“Türk Halk Çalgıları Cimon – Cibon"/Murat Karabulut: Çalgının Artvin yöresinde kullanıldığı ve özellikleri anlatılmıştır.

Sayı 9 / Bahar 1991 -“Gaziantep Barak Müziği Üzerine Bir Araştırma"/Savaş Ekici: Barak'ın kelime anlamı, geçmişi ele alınmıştır. Kahramanlık konularında yazılmış ve en çok okunan baraklara değinilmiştir.

“Türk Halk Çalgıları Nağra” /Murat Karabulut: Çalgıyı Uygur Türklerinin de kullandığı anlatılmış. Ayrıca çalgının fiziksel yapısı ve kullanımından bahsedilmiştir.

“Akseki Türküleri"/Cemâl Kurnaz: Bu türküler 1978 yılında Arap Mehmet'ten derlenmiş ve çalışmada sözlerine yer verilmiştir.

Sayı 10 / Yaz 1991-“Türk Halk Çalgıları Dolan Revabı"/Murat Karabulut: Çalgının kökeni, icra edilen bölgeler, yapımında kullanılan malzemeleri, fiziksel özellikleri konu alınmıştır.

“Safranbolu Türküleri"/Murat Özbay: Safranbolu bölgesinde derlenen türkü sözlerine yer verilmiştir.

Sayı 11 / Güz 1991-“Türk Halk Çalgıları Sapayi"/Murat Karabulut: Çalgının kökeni, icra edilen bölgeler, yapımında kullanılan malzemeleri, fiziksel özellikleri konu alınmıştır.

Sayı 12 / Kış 1991-“Kazakistan Folklorunda Çalgı Âletleri Ve Saz Havaları"/Sednik Paşayev Pirsultanlı: Kopuz tarihi, Kazakistan Devlet Konservatuarı halk müziği fakültesi konusu ele alınmıştır.

Sayı 13 / Bahar 1992 -“Cumhuriyet Terkibi Ve Barış Manço"/Umay Günay: Türk kültürü tarihi, Manço ve yaptığı programlar, eserlerinde Türk müziğini kullanması gibi konulara değinilmiştir.

“Barış Manço’ya Doktor Unvanı Verildi”: Manço’ya halk bilimine katkılarından dolayı Hacettepe Üniversitesi tarafından doktora unvanı verildiğinden bahsedilmektedir.

“Tahrip Edilen Türk Tarihi Ve Bir Türkü”/Mustafa Argunşah: Türklerin tarihi, Gagavuz Türkleri ve Varna türküsünden bahsedilmiştir.

Sayı 15 / Güz 1992 -Türk Halk Müziği Üzerine Yapılan Çalışmalar ve Tartışmalar / Savaş Ekici: Halk müziği geçmişi, bugün ki yapısı, çoksesliliğin uygunluğu hakkında bilgiler yer almaktadır. Yozgat Ninnileri/Mustafa Uslu: Yozgat ninnilerinden örnekler verilmiştir.

Sayı 17 / Bahar 1993 -“Refik Başaran’ın Türküleri”/Doğan Kaya: Başaran’ın plakları, türküleri, türkülerinin hikâyeleri yer almaktadır.

Sayı 18 / Yaz 1993 -“Gagauz Türküleriyle Anadolu Halk Türkülerinin Ortak Motifleri”/Hülya Argun-şah: Türkülerin kapsamı, türkülerin birleştirici özellikleri, Gagauz Türklerinin okuduğu türkülerin Anadolu Türklerinin okudukları ile benzerlikleri anlatılarak türkü örnekleri verilmiştir.

Gostivar’da Düğün Adetleri ve Bir Düğün Türküsü /Çiğdem Ülker: Üsküp’ün batısında bulunan Gostivar şehri, buranın türkülerinin özellikleri ve türkü sözleri yer almaktadır.

“Karaçay Türkçesinde Bir İlahi”/Hasan Ülker: 1905 yılında Türkiye’ye göç eden Karaçay Türkleri, geldiklerinde ilk kıldıkları Cuma namazında okunan ilahinin sözleri yer almaktadır.

Sayı 19 / Güz 1993 - “Ermeni Kız Türküsü ve Almanca Paraleli”/Ali Osman Öztürk: bir Türk askeri ve kralın kızı arasında geçenlerin anlatıldığı Ermeni Kızı türküsü anlatılmıştır.

Sayı 21 / Bahar 1994 -“Kazak Türklerinin Düğün Türküsü Betaşar”/Aynur Karataş: Betaşar Kazaklarda yeni gelinin yüzündeki örtüyü açmak için söylenen türkülerden bahsedilmektedir.

Sayı 22 / Yaz 1994- “Ermeni Kızı Türküsünün Yeni Bir Varyantı”/Ali Osman Öztürk: Bu türkünün 12 kez tespit edildiği ve Orta Anadolu, Kars, Erzurum bölgelerinde yayıldığı tespit edilmiş ve uğradığı değişiklikler anlatılmıştır.

Ramazan Güngör Ve Kopuzu İle Çaldığı Ezgiler /Savaş Ekici: Güngör’ün bağlama çalmada ki ustalığı, kopuz çalma ve yapmadaki ustalığı, yaptığı akordlar, çalma stilleri anlatılmıştır.

Sayı 23 / Güz 1994 - Propp Metodunun Rastgele Alınan Dört Türküden Hareketle Türk Halk Müziği Araştırmalarında Uygulanması Üzerine Bir Deneme /Cem Gürdal: Çalışmada, Propp’un masallar için geliştirdiği metodun türkülerde uygulanabilirliği anlatılmıştır.

Sayı 24 / Kış 1994 -“Yozgat Halayı Ve Türküsü/Mustafa Uslu: Yozgat halay türküsünün sözlerinde, ritminden ve oynanış şekillerinden bahsedilmiştir.

“Azerbaycan Halk Türküleri”/Ali Osman Öztürk: “Azerbaycan Halk Mahnı ve Tesnifleri” isimli çalışmanın Latin harfleriyle transkripsiyonunu yapılmış.

Sayı 26 / Yaz 1995 -“Tarih İçinde Ud”/Cihat Can, Neşe Can: Kopuzdan başlayıp udun tarihsel süreci anlatılmıştır.

Çamlık’ın Başında Tüter Bir Tütün Veya Bilinmeyen Şekliyle Ziya’nın Türküsü ve Hikâyesi /Mustafa Uslu: Ziya isimli Yozgatlı bir gencin sevdasını anlatan türkü ve kızında Ziya için söylediği ağıtı anlatmaktadır.

Sayı 27 / Güz 1995 -“Tarih İçinde Ud”/Cihat Can, Neşe Can: Yine udun tarihi geçmiş, kullanılan malzemeler, Meragi ve Evliya Çelebinin yazıtlarında ud ile ilgili yazılar, Osmanlı dönemi ud’a verilen önem gibi konular yer almaktadır.

Sayı 29-30 / Bahar-Yaz 1996 -“Şanlıurfa ve Musiki”/Abuzer Akbıyık: Bölgenin musiki tarihi, icra edilen müzikler üzerine bir yazı yer almaktadır.

“Gagauz Türküleri”/Ali Çelik: Altay Amanjolov’un hayatı, derlediği Gagauz türküleri ve Anadolu ile bağlantılı türkülerden bahsetmektedir.

“Raptişah Köyünde Düğün Adetleri ve Düğün Türküleri”/Ali Çelik: Makedonya’da bulunan köyden, evlilik gelenekleri ve törenlerinden, gelenekler uygulanırken okunan türkülerden bahsedilmiştir.

“Kerkük Türküleri”/Ali Osman Öztürk: Salih Turhan ve Abdurrahman Kızılay’ın çıkardığı Kerkük Türküleri kitabı analizi yapılmıştır.

Sayı 31-32 / Güz-Kış 1996 - Neşet Ertaş ve Sanat hayatı Üzerine Bir Çalışma /Hakan Tatyüz: Neşet Ertaş’ın hayatı ve müzik geçmişi ve yapılan söyleşi yer almaktadır.

Sayı 34 / Yaz 1997 -“İmre Kaner'den Alınan Kandıra Türküleri”/Ali Osman Öztürk: Kandıra türküleri, icra edilen çalgılara yer verilmiştir.

Sayı 35 / Güz 1997 -“Müzik Performansı”/Gerard Henri Bûhaque: Müzik uygulamasının tanımı, Batı Avrupalı müzik tarihçilerinin yazıları, notalama sistemleri, icracı ve dinleyici ilişkilerinden bahsedilmiştir.

“Müzik, Halk ve Gelenek”/Jeff Todd Titon: Halk müziği ve folklor, dünyada uygulanan bölgeler, halk müziğinin iletişimsel yapılarından bahsedilmektedir.

Sayı 36 / Kış 1997- Mahmudum Türküsü’nün Milli Mukayese Yöntemine Göre Türk Dünyası Coğrafyası içinde Değerlendirilmesi /Ali Osman Öztürk: Mahmudum türküsünün yayılma sahası, Balkan Türkçesindeki eş metinler, Mahmudum türküsünün motif tarihçesi gibi konular yer almaktadır.

“Dil Sanat Eseri Yönüyle Türk Halk Türküleri”/Ursula Reinhard: Ali Osman Öztürk, Das Türkische Volkslied als sprachliches Kunstwerk isimli kitabında Türk halk türkülerinin nedenli etkin yaratmalar olduğu ve etkileri anlatılmıştır.

Sayı 39 / Güz 1998 - Türk Halk Müziğinin Meseleleri Üzerine Dr. Turgut Günay’ın Nida Tüfekçi İle Yaptığı Bir Sohbet /Metin Özarlan: Turgut Günay ile Nida Tüfekçi arasında yapılan Türk halk müziğinin meseleleri ile ilgili söyleşi yer almaktadır.

Sayı 41 / Bahar 1999 - Folklorumuzda Türkü Derlemeciliği /Cahit Aksu: kültürümüzün korunması, folklor türkülerinin derlenmesi, müzik derlemesi yapacaklarda bulunması gereken özellikler yer almaktadır.

Azerbaycan’ın Müzik Yapısı ve Ses Sistemi Üzerine Bir Araştırma /Yavuz Şen: Azerbaycan halk müziği kavramı, makam ve usulleri, ezgiler, kullanılan çalgılar, müzik türleri ve zaman içerisindeki gelişimi konularına değinilmiştir.

Sayı 43 / Güz 1999 - Türkiye ve Azerbaycan Halk Müziklerindeki Usullerin Karşılaştırılması / Yavuz Şen, Ülkü Sevim Şen: Türkiye’deki ve Azerbaycan’daki halk müziklerinin ritim yönünden araştırılıp çeşitliliklerinin ortaya koyulması amaçlanmıştır.

Sayı 45 / Bahar 2000- Kültür-Medeniyet Kahramanları Ve Türk Müzik Âletlerinin Ortaya Çıkışı Hakkında Teşekkül Etmiş Bazı Efsaneler / Mehmet Aça: Türk müzik çalgıları ve bazı makamların (küylerin) nasıl meydana geldiği konusunda efsanelere yer verilmiştir.

Sayı 46 / Yaz 2000 - Barış Manço Araştırmalarının Önemi ve Yöntemi Üzerine Tespitler /Özkul Çobanoğlu: 20. Yüzyılın en önemli müzik adamlarından olan Manço'nun besteleri, kültürel birikimi, yapmış olduğu çalışmalar incelenmiştir.

Azerbaycan Makamlarından Olan Şur'un Türk Müziği ile Karşılaştırmalı Tahlili / Yavuz Şen, Ülkü Sevim Şen: Çalışmada, Şur kelime anlamı ve makamı yer almaktadır. Türk müziğinde yer alan makamlar ile karşılaştırılmaları anlatılmıştır.

Sayı 48 / Kış 2000 -“Hacıbeyov ve Halk Musikisi”/Babek Kurbanov, Yavuz Şen: Hacıbeyov ve bestekârlığından bahsedilmiştir. Çalışma Hacıbeyov ve Halk Musikisi ile ilgili birgilere yer vermiştir.

Sayı 52 / Kış 2001 -“Bulgaristan Türklerinin İki Türküsünde Göç Konusu”/Zeynep Zafer: Babek köyü, Bulgaristan'dan Anadolu'ya yapılan göç ve göç için yazılmış iki türkünün açık-lamaları bulunmaktadır.

Sayı 53 / Bahar 2002 -“Akmescid'den Türkü Sesi”/İsmet Çetin:Kazakistan'ın Akmescid şehrine gelmek zorunda kalan Remziye Teyze ve okuduğu türküler anlatılmaktadır. Bu türkülerin notaları yer almaktadır.

Sayı 54 / Yaz 2002 -“Eskişehir'in Yunan İşgali ve Gülnazik Türküsü”/Ferya Çalış: Eskişehir'in Sivrihisar ilçesi Elekli köyünde yaşanan Yunan zulmü ve burada yaşan Gülnazik isimli genç bir kızın yaşadıklarını anlatan türkü yer almaktadır.

Sayı 57 / Bahar 2003 - Yunan İşgalinin Kültürel Etkisi: Nazik Türküsünün Afyon Varyantı / Ahmet Oğuz: Afyon'daki Yunan işgali sırasında sırasın da düğünü olan Gül Nazik'in Yunan bir asker tarafından kaçırılıp Yunanistan'a götürülmesi ve 15 yıl sonra kaçarak gelme süreci anlatılır.

Sayı 59 / Güz 2003 -“Türkü ve Türkü Barlar”/Firdevs Canbaz: Ankara'da bulunan bir türkü bar ve burayı tercih edenlerin neden geldiklerinin incelendiği, çalınan türkü sayıları, çalanların eğitim düzeyleri, çalınan türkülerden bahsedilmiştir.

Sayı 61 / Bahar 2004 -“Nevruz ve Musiki”/Nesrin Feyzioğlu: Bu makalede nevrûz mûsikî ilişkisi araştırılmış, mûsikînin nevrûz içindeki varlığı, nevrûz temlerine uygun biçleniş, işleniş, işlenişteki unsurların kültürel temeli tarih, edebiyat ve mûsikî ile ilgili kaynaklardaki varlığı ve yer alış biçimleri gösterilmeye çalışılmıştır. Makalede bu bilgilerden hareketle dikkatler, en eski nevrûz dizileri ile günümüz nevrûz dizilerinde yer alan semboller, aralıklar, seyir özellikleri, bahar teminin işleniş biçimi arasındaki ortak duyş ve karşılayışa ve kültürün bütünlüğüne, büyüklüğüne, köklülüğüne çekilmek dikkat çekilmek istenmiştir.

Sayı 62 / Yaz 2004 - Türk-Yunan İlişkilerinin Sözlü Geleneğe Yansımalarına Bir Örnek: Atina Türküsü /Halil İbrahim Şahin: Vatanından zorla koparılıp Yunanistan'a götürülen Türk kızının Atina'da kalışını ve Türkiye'ye dönüşü esnasında çocuklarını denize atmasıyla ilgili trajik hikâye yer almaktadır.

Sayı 64 / Kış 2004 -“Elazığ-Harput Müzik Kültürü”/Savaş Ekici: Çalışmada, Harput müziği tarihi konu alınmıştır. Müziği yapıldığı mekânları, icra eden ve dinleyenlerin mental durumları incelenmiştir. İcrada geleneğin kullanımı gibi konular yer almaktadır.

Sayı 65 / Bahar 2005 -“Osmanlı Müziğinde Zühre”/Neşe Can: Osmanlı zamanında isimlendirilen evrendeki gezegenlerden Zühre (Venüs, Afrodit) gezegeni diğerlerinden daha farklı bir yere sahip olmuştur. Müzik kültüründe kadınların çaldıkları çeng çalgısı ile ilişkilendirilen Zühre ve çeng ilişkisi ele alınmıştır.

Sayı 68 / Kış 2005 -“Kızılcahamam Yöresi Düğün Gelenekleri ve Kına Türküleri”/Mehmet Akpınar: Bu çalışmada, bugün büyük değişikliklere uğramış ve gün geçtikçe de pek çoğu kaybolmaya yüz tutmuş olan eski düğün ve kına gecelerinin, bu gecelerde oynanan oyunların ve söylenen türkülerin incelendiği görülmektedir. Çalışmada ayrıca Kızılcahamam yöresi folklorunun incelendiğinde görülmektedir. Ayrıca kına gecelerinde damat ve gelinin eline kına yakılırken söylenen türküler, yöresel söyleniş biçimleri ve bunların notaları da yer almaktadır.

Sayı 69 / Bahar 2006 - Murat İle Mara Başlıklı Tarihsel Bulgar Halk Türküsü /Hüseyin Mevsim: İkinci Bulgar devletinin son hükümdarı İvan Şişman’ın kız kardeşi olan Marya Thamara’nın Osmanlı sultanı birinci Hüdavendigar ile zorla evlendirilmesini konu almaktadır.

Sayı 70 / Yaz 2006 -“Kırgız Türklerinde İş Türküleri”/ Naciye Yıldız: Kırgız Türkleri arasında halk edebiyatı türü olan ır ve emgek ırlarından bahsedilmektedir.

Sayı 75 / Güz 2007 - Millî Folklor Enstitüsü’nün İkinci Müdürü, Halk Müziği Derleyicisi Hüseyin Avni Özbenli’nin Ardından / Nail Tan: Özbenli’nin hayatından, müzik geçmişinden, çalıştığı kurumlardan, yaptığı derlemelerden bahsedilmiştir.

Sayı 76 / Kış 2007 -“Karaca Oğlana Bağlı Olarak Anlatılan Kısa Hikâyeli Türküler”/Esmâ Şimşek: Karaca Oğlan ve şiirleri etrafında teşekkül eden hikâyeler ve türkölü hikâyeler olarak ayrıldığına değinilmiştir.

Sayı 77 / Bahar 2008 -“Türk Müziği Devlet Konservatuarlarının Bugünü Üzerine Düşünceler”/Savaş Ekici: Türk kültürünün aktarılması ve yaşatılması için hangi bölgelerde konservatuvar kurulması ile ilgili görüşler yer almıştır.

“Girit Müziği: Ariadne’nin Düğümünü Çözmek”/Süheyla Sarıtaş: Girit müziği ve Girit’te yaşayan farklı dine mensup ve farklı kültürel birikimlere sahip olan müzisyenlerden bahsedilmiştir.

Sayı 78 / Yaz 2008-“Tarihsel Gelişim Bağlamında Türk Halk Müziği Araştırmaları”/Armağan Coşkun Elçi: Türk müzik kültürü, dönemleri, türköl kelimesinin ilk kullanımı, ilk türköl örnekleri, müzikte geçiş dönemi olarak adlandırılan dönem, Cumhuriyet dönemi müzik çalışmaları ve köy enstitüleri ile ilgili bilgilendirmelere yer verilmiştir.

Sayı 80 / Kış 2008 -“İlhan Başgöz’ün “Şairi Şairliğinden Utandıran” Türküsü”/Ölçer Özuner: Başgöz’ün yazdığı Türköl isimli kitabı ve bölümleri anlatılmaktadır.

Sayı 84 / Kış 2009 - Âşıklık Geleneğinin Değişim Ve Dönüşüm Sürecinde Barış Manço Olgusu/ Dilaver Düzgün: Manço’nun eserlerinde kullandığı âşıklık tarzı ile Manço’nun Aynalı Kemer ve Osman şarkılarından bahsedilmiştir.

Sayı 85 / Bahar 2010 -“Âşıklık Geleneğinde Saz” / Bayram Durbilmez: Türk sazının tarihçesi, âşıklık geleneğinden bahsedilmektedir.

Sayı 90/ Yaz 2011 -“İlahi, Ritüel Ve Kadın: Boğazlıyan Örneği”/İlkay Şahin: Dini müzik bağlamında değil ritüel müzik olarak ilahi konusu ele alınmış, kadın dindarlığının kadınların sosyal yapıdaki statü ve rollerinden etkilenen karakterine de ilahilerde rastlandığından bahsetmektedir.

Sayı 91 / Sonbahar 2011 - Sözsöl ve Müzikal Varyantlaşma: Manilerin Türköl İçindeki Dönüşümleri /Coşkun Elçi: Varyan tanımı ve varyant türköl anlatılmış, manilerin içerik çözümlemelerinden bahsedilerek örnek türköl yer verilmiştir.

Geleneksel Türk Halk Çalgılarının Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanılma Durumu /Mehtap Aydın, Yavuz Şen: Milli Eğitim müzik müfredatı ve halk müziği enstrümanlarının müzik öğretmenleri tarafından kullanılma durumlarının tespiti araştırılmıştır.

Sayı 92 / Kış 2011 - Bir Sözlü Tarih Metni Olarak “Pazvandoğlu Türküsü /Hicran Karataş: Balkanlar ve burada yaşayan Türkler, Osmanlı ve Pazvandoğlu Osman Paşa, Pazvandoğlu olayı ve buna yakılan türkü anlatılmakta ve türkünün sözleri yer almaktadır.

Sayı 95 / Sonbahar 2012 -“Gerçekten Efsaneye Bir Hayat: Ezo Gelin”/Metin Özarslan: Ezo gelinin Türkiye ve Suriye’de geçen hayat hikâyesi ve bunun türkülere yansımaları anlatılmıştır.

“Türk Müziği Yorumunda Zamansal Dinamik Biçimlendirme”/Alaattin Canbay: sözlü kültür, notalama ve müzikte dinamik kavramı, doğaçlama ve zamansal dinamik biçimlendirme, dinleyicinin yorumlanan müziğe etkisi gibi konular yer almaktadır.

“Zeynep Türküsü Üzerine Bazı Mülâhazalar”/ Doğan Kaya: Zeynep türküsünün neden yazıldığı, doğumu ve ölümü, memleketi, ailesi, evliliği ve ağıtın yakılma nedenleri açıklanmıştır.

Sayı 96 / kış 2012 - Yerelden Ulusala Taşınan Müzik Belleği Ve Yurttan Sesler /Eray Alpyıldız: Yurttan Sesler korosunun kurumsal tarihi, şef ve sanatçıları, eğitim sistemi ve icraları, yayınları ve faaliyetleri anlatılmaktadır.

Sayı 97 / Sonbahar 2013 - Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Müzik Eğitiminin Yaygınlaştırılması /Uğur Alpagut: Halk kavramı, Osmanlı’da batılılaşma hareketleri, Cumhuriyet ve müzik eğitimi, halkevleri, Atatürk’ün halk müziği ve sanat müziğine bakışı, halkevlerindeki müzik çalışmalarından bahsedilmiştir.

Sayı 99 / Güz 2013 - Türkülü Aşk Hikâyeleri Bir Gösterim Olarak /Zeynep Safiye Baki: Prof. Dr. İlhan Başgöz’ün Hikâye isimli kitabının incelenmesi yapılmış, Türkçe basımında ekleme ve çıkarma yapılan bölümlerden bahsedilmiştir.

Sayı 101/ Bahar 2014 - Dede Korkut Kitabı’nın Çağdaş Müzik Sanatçıları Üzerindeki Tesiri / Fazıl Özdamar: Kitabın farklı içerik anlatımları, kitaptaki anlatılardan yola çıkılarak bestelenmiş Manço’nun Nazar Eyle eseri, Esat Kabaklı’nın Dede Korkut eser, Musa Eroğlu’nun Dedem Korkut eser, Gökhan Kırdar’ın Dede Korkut eserlerinden bahsedilmiştir.

Geleneğin Kuşaklara Aktarımı Bağlamında Bir Çatalzeytin Düğün Türküsü: “Dünür Ağa”/Hicran Karataş: Kastamonu’nu Çatalzeytin köyünde yapılan düğün gelenekleri ve bu düğünlerde okunan Dünür Ağa türküsü incelenmiştir.

Sayı 102 / Yaz 2014 - Kültürel Bellek Aktarıcısı Olarak Ninni /Emine Kırcı Uğurlu: Ninnin tarihi ve Türklerde ninni geleneği, farklı türkülerin ninni olarak kullanımı, ninnilerin geleneğin korunması ve aktarılmasında ki rolü, yemek, giyim kuşam, eğitime dikkat çekmek için ninninin rolünden bahsedilmiştir.

Türkiye-Kazakistan Ortak Müzik Etkileşimi Projesi /Gözde Tekin: Çalışmada Türk ve Kazak toplumlarının ortak müzik kültürünün müzik icraları ve icracıları, icra ortamları, çalgıları, ezgileri, söz yapıları gibi konu anlatılmıştır.

Sayı 108 / Kış 2015- The Song-Object Between Theory And Practice: Diachronic, Geographic, And Cultural Variation /Jean Nicolas De Surmont: Fransızca dilinde şarkı nesnelerine atıfta bulunmanın farklı yollarıyla bir dilden diğerine şarkı türlerinin göndergesel yarı eşdeğerliği sorunları ele alınmıştır.

Sayı 115 / Güz 2017 - Kuruluşunun 100. Yılında Dâr'ül-Elhân'ın Türk Halk Müziğine Katkıları / Armağan Elçi: Dârü'l-Elhân tarihi, Dârü'l-Elhân'ın türkü derlemesine katkıları, Folklor İnceleme ve Derleme Kurulu ile Folklor Tatbikat Topluluğu'nun kurulması konuları yer almaktadır.

Müzik ve Metinlerarasılık Müziklerarası / Göstergelerarası Etkileşimler ve Aktarımlar / Selcan Gürçayır Teke: Müzik ve Metinlerarasılık kitabının tanıtımı yapılmıştır.

Sayı 121 / Bahar 2019 - Süleyman Şenel, S., Muzaffer Sarısözen (Türk Halk Müziği ve Oyunları Hakkında Yazılar-Röportajlar-Anılar-Ardından Yazılanlar-Belgeler-Notalar) /Kadirhan Özdemir: Sarısözen ile ilgili geniş bir biyografik içerik ile birlikte, halk müziği ve halk oyunları ile ilgili yazılmış yazılar ve çok sayıda görsel yer almaktadır.

Sayı 122 / Yaz 2019 - Alpyıldız, E., Yurttan Sesler (Ankara Radyosu'ndan Türkiye'ye Açılan Pencere /Mehmet Özdemir: Üç bölümden oluşan kitabın içeriği anlatılmıştır. Yurttan Seslerin kuruluşunu, Yurttan Sesler Korosunun kurumsal tarihi ve Yurttan Sesler sonrası gelişmeleri ele almıştır.

Sayı 127 / Güz 2020 -“Bir Türkünün Doğuş Hikâyesi /Ay Deresi”/Sevilay Gök Akyıldız: Ay deresi türküsü ve ilk ağızdan kayda alınması, türkünün neden yakıldığı ve sözleri yer almaktadır. Ayrıca Dervet deresi, Ay Deresi ve Dervent Dersini Duman Bürüdü türkülerinin analizleri yer almaktadır.

Sayı 129 / Bahar 2021 - Halk Türkülerinde “Gönül” Düğüm Sözcüğünün Metaforik Görünümleri: Bilişsel Anlambilim Çerçevesinde Bir Çözümleme /Ayşe Eda Çelik: Metaforlar tanımı, türküler, türkülerde gönül düğüm sözcüğü ve bu sözcüğün geçtiği türküler incelenmiştir.

Sayı 134 / Yaz 2022 - Kul Şadi Ve Yunan Harfli Türkçe Türküsü /Perihan Kaya Topbudak: :Dini kimlikleri ayrı olan iki topluluğun kültürlerini ele almakta, Osmanlının ilk türkü mecmuasından ve içeriğinden bahsetmekte, bu kitapta bulunan bir türkü olan Bir Kızın Gelin Olması konusu ele alınmıştır.

Tuva Gırtlak Müziği: Höömey /Uğur Altundaş: Höömey ve Tuva kültürü arasındaki ilişki ile Tuva Şamanizminde höömeyin yeri ve höömeyin Şamanizm ritüellerindeki önemi ele alınmıştır.

Sayı 135 / Güz 2022 - Şahseven Türklerinden Bilmece, Mâni Ve Ninni Örnekleri /Ahmet Çam: Türkiye’de yaşayan Şahseven Türklerinin çocuklarına okuduğu ninnileri ele almıştır. Ninni örneklerine de yer verilen çalışmada, farklı kaynaklardaki isimlendirilmelerinden de bahsedilmiştir.

Sayı 136 / Kış 2022 - Afganistan Sahası Türkmenlerinin Bir Aydımlı Türü: Noy Noy /Savaş Şahin: Afganistan’ın kuzeyinde yaşayan Türkmenlerin türkülerinden, kadınlar tarafından okunan noy noy’lar konu alınmıştır.

Sayı 137 / Bahar 2023 - Salahaddin Bekki, Halk Müziğinin Seyyar Radyosu Âşık Veysel /Nadide Fatma Yiğiter: Kitapta, âşıklık geleneği temelli bir konu ele alınmıştır. Kitabın ilk bölümünde Âşık Veysel ve doğduğu bölgeden bahsedilmiştir. İkinci bölümde, Veysel’in sanat yaşamı anlatılmıştır. Son bölümde ise Âşık Veysel tarafından bestelenen eserlerden bahsedilmiştir.

Sayı 138 / Yaz 2023 - Halk Müziği Ve Medyatik Dolayım İlişkisinde Sanatçıların Bilgi Kaynaklarının Genişlemesi: Neşet Ertaş Örneği /Serdar Erkan: Çalışmada sanatçının hayatı ve medya olarak günümüze aktarımı ele alınmaktadır.

Sayı 139 / Güz 2023 - Dârü'l Elhân Halk Müziği Külliyyatı 1-2-3 / Salih Turhan, Ahmet Feyzi: Çalışmada, derlemeler, Rauf Yekta Bey tarafından 1926 yılında yazılmış “Mukaddime”, Cemal Reşit Bey’in “Takriz” yazısı ve “Halk Türkülerimize Bir Nazar” yazısı, Ekrem Besim Bey’in “Anadolu Halk Şarkıları” gibi eser çevirilerine yer verilmiştir.

Sayı 140 / Kış 2023 - Sembolik Etkileşim Bağlamında Müzik: Barış Manço Örneği / Gülден Filiz Önal: Çalışmada, Barış Manço'nun yorumladığı pek çok eseri bulunmaktadır. Bu çalışmada, farklı değerleri ve anlatım biçimini yansıttığı düşünülen Manço'ya ait üç eserin sözleri üzerinden Sembolik Etkileşime dayalı bir analiz yapılmıştır.

Sayı 142 / Yaz 2024 - Sınır Savaşçıları'nın Türküleri Adlı Efsanevi Arnavut Türkülerinde Türk Karakteri / Muhamed Çitaku: Çalışmada, Sınır Şarkıları'ndaki Türk karakteriyle ilgili tarihi kayıtlar incelenmiştir. sonraki bölümde kahraman karakteriyle Türkler, sıradan bir Müslüman olarak Türkler konuları ele alınmıştır. Bu makale ile 25 Arnavut türküsünde yer alan Türk karakterlerinin, özelliklerini incelenmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmada incelenen 139 sayıdan elde edilen bulgulara göre şu sonuçlara ulaşılmıştır. Dergilerden 72'sinde müzik başlığı altında farklı türlerde yazılar yazıldığı tespit edilmiştir. Bu dergilerde toplam 107 yazı yayınlanmıştır. Bu yazılardan yirmi beş tanesi kadın araştırmacılar tarafından, yetmiş dört tanesi ise erkek araştırmacılar tarafından, iki tanesi ortak ve bir tanesi yazarsız olarak yayınlanmıştır. Yazılar içerik olarak incelendiğinde, farklı bölgelere ait müzik türleri hakkında yazılar yazılmıştır. Bu bölgeler ülkemizde, Harput, Giresun, Yozgat, Akseki, Gaziantep, Safranbolu, Şanlıurfa, Eskişehir, Afyonkarahisar, Elazığ, Kızılcahamam ve Kastamonu, Türkiye dışında ise Türkistan, Gürcistan, Almanya, Kazakistan, Üsküp, Karaçay, Azerbaycan, Makedonya, Kerkük, Bulgaristan, Kırgızistan, Girit, Gagauz ve Suriye olarak karşımıza çıkmıştır. Bu çalışmalarda bu bölgelerde yaşanan olaylar üzerine yazılmış türkülerden bölgesel olarak müzik kültürlerinden bahsedilmiştir. Bu yazılar dışında ninni, düğün türküleri ve ilahiler ile ilgili yazılar da yer almaktadır. Nevruz'un konu alındığı birçok yazı incelendiğinde içlerinde Nevruz ve müzik ile ilgili yazılar olduğu görülmüştür. Ayrıca yazılarda müzik ve müzik eğitimi, Yurttan Sesler korosu, düğünler ve düğün türküleri, Dâr'ül-Elhân hakkında yazılar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca farklı toplumlardaki ninni ve düğün geleneklerine de değinilmiştir.

İncelenen dergilerde Türk müziği çalgılarına da değinilmiştir. Sataer, Kanayi, Kumul, Balaman, Dutar, Cimon, Nağra, Dolan Revabı, Sapayı, Ud, Çeng çalgılarının fiziksel özellikleri, imal edilen materyal, icra edilen bölgeler hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmalarda hayvan figürlerine de yer verilmiş, türkülerde turna kuşu ve diğer kuşlarda yer almıştır. Bununla birlikte farklı bölgelerde yaşayan âşıklar ve âşıklık kültürlerinden bahsedilmiştir. Bu çalışmalarda kişiler için yazılmış türkülerde ortaya çıkmıştır. Şükran türküsü, Ermeni Kız, Mahmudum Türküsü, Nazik Türküsü, Atina Türküsü, Zühre, Murat ile Mara, Ezo Gelin, Zeynep türküsü tespit edilmiştir. Bölgesel ve icrasal kültür yazıları ile birlikte klişelerin olduğu yazılara da yer verilmiştir. Barış Manço, Refik Başaran, Ramazan Güngör, Neşet Ertaş, Hacıbeyov, İlhan Başgöz, Muzaffer Sarısözen ve Âşık Veysel gibi besteci, yorumcu, derlemeci ve icracılar incelenmiştir.

Bu tür çalışmaların yapıldığı ve farklı alanlarda da kültürün kayıt altına alındığı görülmektedir. Özdemir'in yaptığı Osmanlı'dan Günümüze Dergiler ve Dergicilik isimli çalışmasında (2013) ve Şen'in Tanzimat Devri Periyodikleri ve Dergicilik (2009) çalışmalarında bu alanlarda yapılan önemli ve yapmış olduğumuz çalışmayı destekleyici çalışmalardır. Bununla birlikte dijitalleşen dünya ile birlikte bu alanda yapılan çalışmalarda yapılmaya başlamıştır. Buna en güzel örnek Kürkçü tarafından yapılan Elektronik Dergicilik Bağlamında Elektronik Mizah Dergileri (2019) çalışması önemli bir çalışmadır.

Çalışma ile kültürel alanda yayın yapan dergiler ile ilgili çalışma yapacak olan araştırmacıların müzik alanında Milli Folklor dergisindeki yazılara ve içeriklerine kolayca ulaşabilmesi ve bu verileri kullanabilmesi açısından araştırmacılara büyük kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Çalışmada başlıca yazar %40, diğer iki yazar ise %30'ar katkı sağlamışlardır.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Ay, B. (2018). *Tanbûrî Cemîl Bey'in sözlü eserlerinin makâm analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Budak, A. O. (2000). *Türk Müziğinin kökeni-gelişimi*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Bursa'da Kültür (2022). *Alem-i Musiki dergi kapak resmi*. http://www.bursadakultur.org/pars_ailesi.htm. adresinden 05.02.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Candan, E.(2007). *Türklerin kültür kökenleri*. İstanbul: Sınır Ötesi Yayınları.
- Çeçen, A. (1996). *Kültür ve politika*. İstanbul: Gündoğan Yayınları.
- İlyasoğlu, E. (1999), *Yirminci yüzyılda evrensel Türk Müziği", Cumhuriyet'in sesleri*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Karakışla, Y. S. (2002). "Sedâ-yı mûsikî dergisine rûhsat verilmesi (1892). *Toplumsal Tarih Dergisi*, (98), 43-45.
- Kolukırık, K. (2014). Osmanlı Devleti'nde ilk resmî konservatuvar olan Dârülelhandâ derleme ve yayım faaliyetleri. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (35). 479-798. Doi: <https://doi.org/10.21563/sutad.187106>
- Körükçü, Ç. (1998). *Türk Sanat Müziği*. İstanbul: Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık.
- Kürkçü, Dumanlı, D. (2019). Elektronik Dergicilik bağlamında elektronik mizah dergileri. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 7(1), 293-320. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.440869>
- Levendoğlu, O. (2005). Tarih İçinde Geleneksel Türk Sanat Müziği ve diğer kültürlerle etkileşimleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 253-262.
- Milli Folklor Dergisi (2024). *Milli Folklor dergisi hakkında*. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/millifolklor> adresinden 21.11.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Folklor Dergisi (1999). *Milli Folklor dergisi kapak resmi*. <https://www.millifolklor.com/> adresinden 07.02.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Folklor Dergisi (2024). *Milli folklor dergisi yayınlar arşivi*. <https://www.millifolklor.com/YayinArsivi> adresinden 07.02.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Özdemir, M. (2013). Osmanlı'dan günümüze dergiler ve dergicilik. *AKRA International Journal of Culture Art Literature and Educational Sciences*, 1(1), 7 – 58.
- Öztuna, Y. (1987). *Türk mûsikîsi teknik ve tarih*. İstanbul: Türk Petrol Vakfı Lale Mecmuası Yayınları.
- Öztürk, Y. (2020). Âlem-i Mûsikî dergisi özelinde "mûsikîşinâslar" üzerine bir inceleme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39, 379-391. <https://doi.org/10.30794/pausbed.652836>

- Şahin, M. ve Duman, R. (2008). Cumhuriyetin yapılanma sürecinde müzik eğitimi. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 7(16), 259-272.
- Şen, N. (2009). Tanzimat devri periyodikleri ve dergicilik. *Gazi Türkiyat*, 1(5), 381-393.
- Tanrıkörur, C.(2011). *Osmanlı Dönemi Türk Müsikîsi*. (Haz. İsmail Kara, Rehâ Sağbaşı, Barihüda Tanrıkörur, Başak İlhan), İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Tayışlı, A. İ. (1948). *Müsiki Mecmuası dergisi ilk sayı kapağı*. Ankara: Müsiki Mecmuası, 1.
- Türk Dil Kurumu (2024). *Kültür Nedir?*, <https://sozluk.gov.tr/> adresinden Tarihi: 05.02.2024 tarihinde erişilmiştir
- Uçan, A. (2005), *Türk Müzik Kültürü*, (2.Basım). Ankara: Önder Matbaacılık
- Üngör, E. (1965), Alem-i Musiki, Musiki Mecmuası, Sayı 214.
- Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama ve Araştırma Merkezi (1999). *Darüelhan Mecmuası*. <https://osmanlimuzigi.istanbul.edu.tr/tr/content/yayinlar/darulelhan-mecmuasi> adresinden 25.01.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Özcan, N. (2020). *Musiki Mecmuası*. <https://islamansiklopedisi.org.tr/musiki-mecmuasi> adresinden 01.02.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Z Dergisi (2020). *Darüelhan Mecmuası kapak resmi*. <https://www.zdergisi.istanbul/makale/darulelhan-mecmuasi-391/#images-2> adresinden 05.02.2024 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

Culture, in general terms, can be defined as everything material and spiritual that a society has accumulated in order to pass it on to future generations. The concept of culture is generally accepted as all of the social values that provide unity of emotion, thought and judgment in human society. The meaning of culture covers all artistic values of a society, such as traditions, customs, artistic values, in general terms, it is knowledge. Turkish society is known as a special society that has accumulated its own cultural values for centuries and has developed the cultures in its expanding territory by combining them with its own culture rather than destroying them. The culture of the Turkish society dates back to ancient times and is said to have started with the Altay people. The formation of the Central Asian Turkish Music Culture, which dates back to 2000 BC, started in these periods. Hun-Turkish musical culture played an active role in the 5th century BC. It has been known as Gök-Türk Music Culture, that is, Turkish music culture, since the 6th century AD.

Turkish musical culture experienced its most important developments and richest period during the Ottoman period. Thanks to the cultural accumulation that the Turkish state acquired until the Ottoman Empire, Turkish musical culture developed its own personality in the 15th century. During this period, scientific and artistic life went through a very important period under the auspices of the sultan, and important artists from many parts of the world came to Ottoman lands and gathered in centers such as Edirne, Bursa and especially Istanbul. While Turkish music has developed in the field of singing and playing, the number of written studies in this field has increased day by day. Especially in the field of Turkish music, the writings written both during the Ottoman period and after the republic have been recorded and have become a source for researchers who want to work in this field both in the past and today. Apart from the books and articles written in this field, art magazines published weekly, monthly or periodically have also contributed greatly to this field. Especially Alem-i Musiki, Darülelhan Magazine, Mûsiki Mecmuası and National Folklore Magazine, which were published in the last periods of the Ottoman Empire and after the proclamation of the Republic, made great contributions to this field.

Method

In the study, scanning model was used to obtain data. The necessary data was obtained by examining 139 published issues of the magazine. This study is a descriptive research based on the survey model in terms of its content, method and purpose. With the descriptive research, an attempt was made to determine the situation on the subject and the subject was researched as it existed. Qualitative research methods were used in the study.

While the universe of the research consists of magazines written about art, the sample of our research is National Folklore magazine, one of these magazines. In order to obtain research data, 139 issues of the magazine were examined using the internal scanning method.

Findings

While our study examines periodicals, the National Folklore Magazine, which started its publication life in 1989, continues to publish in this field. The magazine, which contains publications in the field of culture and art, plays an important role in transferring our cultural heritage to writing. According to the findings obtained from 139 issues examined in the study, it was determined that different types of articles were written under the title of music in 72 of the magazines. When 107 articles identified in these magazines were examined, there were music genres from different regions, folk songs, lullabies, wedding folk songs and hymns written about the events taking place in these regions. When many articles on Nevruz are examined, it is seen that there are articles about Nevruz and music. In addition, it was determined that there were articles about music and music education, the Voices from Homeland choir, weddings and wedding songs, and Dâr'ül-Elhân. In many articles, the lives, artistic lives and compositions of important composers who served Turkish musical culture are discussed. It is

thought that this study will provide great convenience for researchers who will be working on cultural magazines to easily access the articles and their contents published in the National Folklore magazine in the field of music and use these data.

Conclusion, Discussion and Recommendations

According to the findings obtained from 139 issues examined in the study, the following conclusions were reached. It was determined that 72 of the magazines contained articles in different genres under the title of music. A total of 107 articles were published in these journals. Twenty-five of these articles were published by female researchers, seventy-four by male researchers, two of them were published jointly and one was unauthored. When the articles are examined in terms of content, articles were written about music genres from different regions. These regions are Harput, Giresun, Yozgat, Akseki, Gaziantep, Safranbolu, Şanlıurfa, Eskişehir, Afyonkarahisar, Elazığ, Kızılcahamam and Kastamonu in our country, and outside Turkey they are Turkestan, Georgia, Germany, Kazakhstan, Skopje, Karachay, Azerbaijan, Macedonia, Kirkuk, Bulgaria. , Kyrgyzstan, Crete, Gagauz and Syria. In these studies, regional musical cultures and folk songs written about the events that took place in these regions were mentioned. Apart from these articles, there are also articles about lullabies, wedding songs and hymns. When many articles about Nevruz were examined, it was seen that there were articles about Nevruz and music. In addition, it was determined that there were articles about music and music education, the Voices from Homeland choir, weddings and wedding songs, and Dâr'ül-Elhân. In addition, lullabies and wedding traditions in different societies are also mentioned.

Turkish instruments were also mentioned in the reviewed magazines. Information is given about the physical characteristics of the Sataer, Kanayi, Kumul, Balaman, Dutar, Cimon, Nağra, Dolan Revabı, Sapayi, Oud and Çeng instruments, the materials produced and the regions where they are performed. Animal figures were also included in the works, and cranes and other birds were featured in folk songs. In addition, minstrels living in different regions and minstrel cultures were mentioned. In these studies, folk songs written for individuals emerged. Thanksgiving folk song, Armenian Girl, Mahmudum Folk Song, Nazik Song, Athens Ballad, Zühre, Murat and Mara, Ezo Gelin, Zeynep folk song have been identified. Along with regional and performance culture articles, articles containing clichés are also included. Composers, interpreters, compilers and performers such as Barış Manço, Refik Başaran, Ramazan Güngör, Neşet Ertaş, Hacıbeyov, İlhan Başgöz, Muzaffer Sarısözen and Âşık Veysel were examined.

It is seen that such studies are carried out and culture is recorded in different areas. Özdemir's study titled *Magazines and Magazines from the Ottoman Empire to the Present* (2013) and Şen's *Tanzimat Era Periodics and Magazines* (2009) are important studies in these fields and support the work we have done. However, with the digitalizing world, studies in this field have begun to be carried out. The best example of this is the study *Electronic Humor Magazines in the Context of Electronic Journalism* (2019) by Kürkçü, which is an important study.

It is thought that this study will provide great convenience to researchers who will study cultural magazines in terms of easily accessing the articles and their contents in the National Folklore magazine in the field of music and using these data.